

Research Trends in Graduate Theses Completed between 2010 and 2016 in Turkey in the Field of English Language Teacher Education*

Onur Ergunay¹, Oktay Cem Adiguzel²

Eskisehir Osmangazi University¹, Anadolu University²

Abstract:

The purpose of the study was to investigate the graduate theses which were conducted in the field of English language teacher education in Turkey between 2010 and 2016 through Casey's teacher education framework and to identify the research trends in the field. The findings were obtained through document analysis in this qualitative study. 337 graduate theses were accessed through the National Thesis Database of Council of Higher Education. The theses were categorized according to Casey's teacher education framework, years, types and research models. The findings showed that independent teaching and initial teacher education program were the most focused periods compared to readiness to teacher education and preparedness for teaching periods. The findings also revealed that there was no information about the research model in 69 theses. Finally, some suggestions including increasing the studies focusing on neglected teacher education periods and considering rigor in research designs of further theses were provided.

Keywords: teacher education, English language teaching, research trends, Casey's teacher education framework, graduate theses

Inönü University
Journal of the Faculty of Education
Vol 18, No 3, 2017
pp. 37-48
DOI: 10.17679/inuefd.354179

Received : 22.08.2016
Revision1 : 13.04.2017
Revision2 : 01.07.2017
Revision3 : 15.08.2017
Accepted : 18.09.2017

Suggested Citation

Ergunay, O. & Adiguzel, O.C. (20XX). Research trends in graduate theses completed between 2010 and 2016 in Turkey in the field of English language teacher education, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 18(3), 36-48.
DOI: 10.17679/inuefd.354179

* Some initial findings of this study were orally presented at XVIII International Congress AMSE-AMCE-WAER Teaching and Training Today for Tomorrow (Eskisehir/Turkey, 2016).

EXTENDED ABSTRACT

Purpose and Significance

There appear a lot of studies which focus on the research trends in educational sciences and teacher education in Turkey. Among these, some studies investigated recent research trends in specific teacher education fields such as classroom teacher education, science teacher education, etc. On the other hand, no study which focused on analysing the recent studies in the field of English language teaching in Turkey was accessed in the review of the related literature. The purpose of the study is to investigate the graduate theses which are conducted in the field of English language teacher education in Turkey between 2010 and 2016 through Casey's teacher education framework and thus to identify the research trends in the field. As the significance of the study, it may contribute to present the current research trends and to guide for further studies in the field.

Method

A qualitative study was carried out and the findings were obtained through document analysis in the study. The study was limited to the years from 2010 to 2016. 337 graduate theses were accessed in 2017 spring term through the National Thesis Database of Council of Higher Education using key words including "educational sciences", "curriculum", "curriculum and instruction", "English linguistics", "English language teaching", "English language and literature", "teaching foreign languages", etc. The data was analysed through a descriptive analysis form which was developed by the researchers. First, all theses were categorized according to Casey's teacher education framework. Following that, all the theses were also categorized according to their years, types, research models and data collection methods.

Findings and Interpretation

The findings of the study were interpreted for each research question. To answer the first research question, the theses were categorized according to Casey's teacher education framework, year and type of theses. Findings related to the first research question indicated that in majority of theses the researchers focused on independent teaching (220 theses) and initial teacher education periods (112 theses). Readiness to teacher education (5 theses) and preparedness for teaching (3 theses) were only focused in master theses. No doctoral theses which focused on the periods 'readiness to teacher education' and 'preparedness for teaching' were accessed, which may reveal these periods have been neglected by the researchers in recent years. Another finding was the lack of longitudinal theses which focused on more than one teacher education period. Except three theses, all theses focused on only one teacher education period.

Related to the second research question, the findings showed that among the theses on readiness to teacher education period (5 theses), three theses were designed as descriptive and one thesis was designed as experimental study. The research model was not explained in one of these theses. There was also no doctoral thesis focusing on this period.

Findings related to the third research question indicated that there are 112 theses (93 master and 19 doctoral theses) which focused on initial teacher education period. Experimental/quasi experimental designs were the most frequently used ones among these theses. This finding indicated that the researchers might prefer more easily accessible and manageable participants during their studies.

The fourth research question in the study was about the theses in which preparedness for teaching period were focused on. The findings showed that this period was focused on in only three master theses. No doctoral theses which focused on this teacher education period were accessed. In terms of the research model used in these theses, three master theses were all designed as case studies.

Related to the last research question, the findings of the study indicated that totally in 220 theses (206 master theses and 14 doctoral theses) independent performance period was focused on and this period had the highest frequency of all the teacher education periods. In most of these theses, mixed and descriptive designs were used. In nearly all of these studies, questionnaires including both scales and open-ended questions were used in order to obtain participants' (mostly teachers') perceptions, attitudes or opinions. However, qualitative studies which focused on teachers' practices and performances were not preferred a lot.

The findings of the study also indicated that the research model was not explained in 69 theses (65 master theses and 4 doctoral theses). Lack of research model explanation in these theses may be interpreted as lack of rigor and accordingly lack of quality in these studies.

Conclusion & Suggestions

Considering all the findings of the study, some suggestions for the field of English language teacher education may be provided. First, there may be much focus on readiness to teacher education and preparedness for teaching periods which were focused less in recent years so the processes in these periods may be explored in-depth.

Another suggestion may be about the lack of longitudinal studies which focus on more than one teacher education period. Carrying out such longitudinal studies may be useful in order to understand a multiphase teacher education process and to explore the changes among different teacher education periods.

The finding that there was no explanation about the research model in totally 69 theses led to another suggestion in the study. This finding appeared to reveal the lack of rigor and accordingly lack of quality in these theses. Therefore, paying more attention to the methodology sections may be useful for increasing the rigor and quality in further studies.

The study also revealed the preferences of research designs in different teacher education periods. The findings indicated that qualitative research designs were preferred less in theses focusing on initial teacher education and independent performance periods. Using qualitative designs in further studies focusing on these periods may provide the opportunity to explore these teacher education periods in-depth. Accordingly, studies which include observation of teachers' or/and prospective teachers' performances may reveal useful findings about teacher education processes.

Türkiye’de 2010–2016 Yılları Arasında İngilizce Öğretmenliği Alanında Öğretmen Eğitime Yönelik Gerçekleştirilmiş Lisansüstü Tezlerdeki Araştırma Eğilimleri*

Onur Ergünay¹, Oktay Cem Adıgüzel²
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi¹, Anadolu Üniversitesi²

Öz

Araştırmada, Türkiye’de 2010–2016 yılları arasında İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime odaklanan lisansüstü tezlerin, Casey’nin öğretmen eğitimi çerçevesine dayalı olarak incelenmesi ve bu alandaki araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada doküman analizine dayalı nitel araştırma yöntemi kullanılarak bulgulara ulaşılmıştır. Bu kapsamda 2010–2016 yılları arasında tamamlanmış toplam 337 lisansüstü teze Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezinin veri tabanından ulaşılmıştır. Ulaşılan tezler araştırmacılar tarafından oluşturulan betimsel analiz formu kullanılarak, Casey’nin öğretmen eğitimi araştırmaları çerçevesinde, yıllarına, türlerine ve araştırma modellerine göre sınıflandırılmıştır. Araştırma bulguları, ulaşılan tezlerde öğretim performansı ve hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamalarının öğretmen eğitime hazır olma ve öğretmenliğe hazır olma aşamalarıyla karşılaştırıldığında daha çok odaklanılan öğretmen eğitimi aşamaları olduğunu göstermiştir. Ayrıca incelenen 69 tezde araştırma modelinin belirtilmemiş olması araştırmada ulaşılan diğer bir bulgu olmuştur. Araştırma sonucunda sınırlı sayıda tezde odaklanılarak ihmal edilmiş öğretmen eğitimi aşamalarına yönelik tez çalışmalarının arttırılması ve tezlerde araştırma yöntem bölümlerinin oluşturulmasında daha özenli olunması önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, İngilizce öğretmenliği, araştırma eğilimleri, Casey öğretmen eğitimi çerçevesi, lisansüstü tezler

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 18, Sayı 3, 2017
ss. 37-48
DOI: 10.17679/inuefd.354179

Gönderim Tarihi : 22.08.2016
1. Düzeltme : 13.04.2017
2. Düzeltme : 01.07.2017
3. Düzeltme : 15.08.2017
Kabul Tarihi : 18.09.2017

Önerilen Atıf

Ergünay, O. (20XX). Türkiye’de 2010-2016 yılları arasında İngilizce öğretmenliği alanında öğretmen eğitime yönelik gerçekleştirilmiş lisansüstü tezlerdeki araştırma eğilimleri. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 37-48. DOI: 10.17679/inuefd.354179

* Bu çalışmanın bulgularından bir bölümü 18. Uluslararası AMSE-AMCE-WAER Kongresi’nde (Eskişehir/Türkiye, 2016) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Öğretmen eğitimi alanına yönelik araştırmaların son yıllarda artmasıyla birlikte, bu alana ilişkin bulguların ulusal ve uluslararası düzeyde daha fazla paylaşılmaya başlandığı görülmektedir (Calderhead & Shorrock, 1997). Bu durum, öğretmen eğitimi alanının, ulusal ve uluslararası düzeyde önemli bir araştırma odağı olduğunun göstergelerinden biri olarak ifade edilebilir. Son yıllarda, Türkiye’de eğitim bilimleri ve öğretmen eğitimi alanında gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmaların incelendiği ve sistematik bir biçimde analiz edildiği birçok araştırmaya ulaşılabilmektedir. Bu araştırmaların bir bölümü, ağırlıklı olarak, eğitim bilimleri alanı kapsamında veya bu alana bağlı eğitim programları ve öğretim, eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi gibi alanlarda gerçekleştirilmektedir (Ergün, Receptoğlu, Küçük ve Oğuz, 2014; Fazlıoğulları ve Kurul, 2012; Gömleksiz ve Bozpolat, 2013; Ozan ve Köse, 2014; Telli ve Yurduğul, 2012; Uysal, 2013; Yıldırım, 2013). Bununla birlikte sadece bir öğretmenlik alanına yönelik gerçekleştirilmiş araştırmaların analiz edilip, bu öğretmenlik alanındaki araştırma eğilimlerini belirlemenin amaçlandığı araştırmalar da bulunmaktadır (Coşkun, Dündar ve Parlak, 2014; Köse, Gül ve Konu, 2014; Şahin, Kana ve Varışoğlu, 2013).

Türkiye’deki öğretmen araştırmalarının kapsamlı bir analizini gerçekleştiren Yıldırım (2013), öğretmen eğitimine ilişkin eleştiri ve değerlendirmelerin büyük ölçüde bireysel varsayım/algılara dayalı olduğunu ve bu alanda gerçekleştirilen çalışmaların analiz edilmesinin sonraki araştırmalar için yol haritası belirlenmesine yardımcı olacağını belirtmiştir. Bir alanda gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların yöntem, içerik ve eğilim gibi farklı boyutlarda incelenmesinin ilgili alanda bilimsel çalışmalar yapacak araştırmacılara yol göstereceği ve gelecekteki araştırmalar için rehberlik edebileceği farklı araştırmacılar tarafından da vurgulanan bir görüştür (Chang, Chang & Tseng, 2010; Cohen, Manion & Morrison, 2007; Karadağ, 2009; Lee, Wu & Tsai, 2009; Tsai & Wen, 2005).

Öğretmen eğitimi aşamalı ve sürekliliğin vurgulandığı bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Feiman–Nemser, 2001; Ingvarson, Beavis & Kleinhein, 2007). Bu süreçle ilişkin olarak Casey (2005) öğretmen eğitimi araştırmalarının analizi için sürekliliği vurgulayan aşamalı bir çerçeve önermiştir. Bu çerçevedeki aşamalar hizmet öncesi öğretmen eğitimi programı için temel gereklilikleri içeren *öğretmen eğitime hazır olma durumu*, hizmet öncesi öğretmen eğitimi programı sürecinde alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi, öğretim becerileri, tutumlar ve öğretmenlik uygulamalarına yönelik *ders performansları*, hizmet öncesi eğitim sonrası adaylık sürecini kapsayan *öğretmenliğe hazır olma durumu*, bağımsız öğretim olarak da tanımlanan ve öğretmenin öğrenme-öğretme sürecini planlayıp uygulamaları gerçekleştirdiği ve değerlendirdiği *öğretim performansını* kapsamaktadır (Casey, 2005). Bu çerçevede öğretmen eğitimi süreçlerine yönelik dört aşama vurgulanmıştır. Bunlar öğretmen eğitimine hazır olma durumu, hizmet öncesi öğretmen eğitimi süreci, öğretmenliğe hazır olma durumu ve bağımsız öğretim süreci olarak ifade edilmektedir.

Türkiye’de öğretmen eğitimi odaklı gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin analizlerine yönelik farklı araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmalar genel olarak tezlerin gerçekleştirildiği yılları, üniversitelerini, hedef kitlelerini ve yöntemlerini kapsamaktadır. Bununla birlikte tezlerin incelenmesine dönük çalışmalar genellikle teorik çerçeveden yoksun olarak gerçekleştirilmektedir. Türkiye’de alan öğretmenlerinin eğitimine yönelik gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların analiz edildiği çalışmalar incelendiğinde, İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitimine odaklanan lisansüstü tezlerin incelendiği bir araştırmaya ulaşılamamıştır. Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitimine odaklanan lisansüstü tezlerin kuramsal bir yapıya dayalı olarak incelenmesinin bu alanda çalışmalar yapan araştırmacılar için önemli bulgular ortaya çıkaracağı düşünülmektedir. Bu nedenle araştırma kapsamında Türkiye’de 2010–2016 yılları arasında İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitimine odaklanan lisansüstü tezlerin Casey’nin (2005) öğretmen eğitimi çerçevesine dayalı olarak incelenerek bu alandaki araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma amacı doğrultusunda, belirtilen yıllar arasında gerçekleştirilmiş lisansüstü tezler öncelikle Casey’nin (2005) öğretmen eğitimi çerçevesine dayalı olarak sınıflandırılarak aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitimine odaklanan lisansüstü tezler öğretmen eğitimi sürecinin hangi aşamalarına yöneliktir?

- Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime hazır olma durumuna yönelik tezlerin türlerine, yıllar ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?
- Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelik tezlerin türlerine, yıllara ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?
- Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmenliğe hazır olma aşamasına yönelik tezlerin türlerine, yıllara ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?
- Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretim performansı aşamasına yönelik tezlerin türlerine, yıllara ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş ve doküman analizi yapılarak bulgulara ulaşılmıştır. Doküman analizi araştırılacak olgulara ilişkin bilgileri içeren yazılı materyallerin analizini içerir ve nitel araştırmalarda tek başına bir veri toplama yöntemi olarak kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada doküman analizi sürecinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı 2010–2016 yılları arasında Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında yapılmış ve yazarları tarafından erişime açılmış olan lisansüstü tezlerin tamamı araştırma amacı doğrultusunda analiz edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri 2017 yılı bahar döneminde toplanmıştır. Araştırma kapsamında 2010–2016 yılları arasında Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında yapılmış Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılmış olan lisansüstü tezler Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi internet adresinden ulaşılmıştır. Yazarları tarafından erişim izni verilmeyen tezler araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Tarama sürecinde Ulusal Tez Merkezi internet adresinde bulunan arama motorunda odaklanılan yıl aralığı ve anabilim dalları tarama ölçütü olarak girilmiş ve listelenen tezler ulaşılmıştır. İngilizce Öğretmenliği alanıyla ilişkili olarak: “Eğitim Bilimleri”, “Eğitim programları”, “Eğitim Programları ve Öğretim”, “İngiliz Dilbilimi”, “İngiliz Dili Eğitimi”, “İngiliz Dili ve Edebiyatı”, “İngiliz Edebiyatı ve Kültür İncelemeleri”, “İngilizce Mütercim Tercümanlık”, “İngilizce Öğretmenliği”, “Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi”, “Yabancı Dil Öğretimi”, “Yabancı Diller”, “Yabancı Diller Eğitimi” anabilim dallarında tamamlanmış tezler taranmıştır. İngiliz Dilbilimi, İngiliz Edebiyatı ve Kültür İncelemeleri, İngilizce Mütercim Tercümanlık ve Yabancı Diller anabilim dallarında herhangi bir teze ulaşılamamıştır. Araştırma kapsamında belirtilen yıllar arasında İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime odaklanan toplam 337 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu tezler araştırmanın verilerini oluşturmuştur.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmada ulaşılan bütün tezler araştırma amaç ve soruları doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulan betimsel analiz formu kullanılarak sınıflandırılmıştır. Bu süreçte tezler öncelikle Casey’nin (2005) öğretmen eğitimi araştırmaları çerçevesinde belirtilen öğretmen eğitimi süreçlerine dayalı olarak sınıflandırılmıştır. Daha sonra çerçevedeki her öğretmen eğitimi aşamasına odaklı tezlerin tamamlanma yıllarına, türlerine ve araştırma modellerine göre dağılımları belirlenmiştir. Tezlerin belirlenen kategorilere göre dağılımları yapılırken tezlerde verilen bilgiler dikkate alınmıştır. Böylece araştırmanın bulguları elde edilmiş ve araştırma soruları doğrultusunda bu bulgular yorumlanmıştır.

Araştırma modellerine ilişkin dağılım yapılırken tezlerde araştırma modeli ya da deseni bölümleri varsa bu bölümlerde tez yazarları tarafından ifade edilen araştırma modelleri dikkate alınmıştır. Böyle bir bölüm yoksa araştırmaların yöntem bölümlerinde ifade edilen model adlarına göre bir dağılım yapılmıştır. Bu kapsamda bazı tezlerde araştırma modelinin sadece nicel ya da nitel araştırma olarak ifade edildikleri belirlenmiştir. Bu durum araştırma modellerine göre yapılan sınıflandırmada nicel, nitel, durum çalışması, tarama, ilişkisel, eylem araştırması, kuram oluşturma, içerik analizi gibi birbirlerini kapsayan terimlerin farklı modeller olarak sunulmasını gerektirmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve yorumları araştırma soruları doğrultusunda sunulmuştur.

Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime odaklanan lisansüstü tezler öğretmeni eğitimi sürecinin hangi aşamalarına yöneliktir?

Araştırmanın birinci sorusuna ilişkin olarak ulaşılan tezler Casey’nin (2005) öğretmen araştırmaları çerçevesindeki öğretmen eğitimi aşamaları bağlamında ve tamamlandıkları yıllara göre sınıflandırılmışlardır. Bu sınıflamaya ilişkin bulgular Çizelge 1’de sunulmuştur:

Çizelge 1

Tezlerin Casey (2005) modeli ve yıllara göre dağılımı

	Öğretmen Eğitime Hazır Olma		Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi		Öğretmenliğe Hazır Olma		Öğretim Performansı	
	YL	DR	YL	DR	YL	DR	YL	DR
2010	1	-	13	8	-	-	41	2
2011	1	-	10	1	-	-	22	1
2012	-	-	14	3	-	-	9	1
2013	1	-	12	3	-	-	29	1
2014	1	-	13	2*	3	-	45	2*
2015	1	-	14	1	-	-	26	1
2016	-	-	17*	1*	-	-	34*	6*
Toplam	5	-	93	19	3	-	206	14
Genel Toplam	5		112		3		220	

* 2014 yılında tamamlanan bir doktora tezinde, 2016 yılında tamamlanan bir doktora ve bir yüksek lisans tezinde veriler hem hizmet öncesi eğitim döneminde bulunan öğretmen adaylarından hem de okullarda görev yapan öğretmenlerden elde edilmiştir.

Çizelge 1’de görüldüğü gibi İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime odaklanan tezlerde genel olarak ve yüksek lisans düzeyinde en çok tezin öğretim performansı aşamasına yönelik gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu çalışmalarda okullarda görev yapan öğretmenlerin mesleğe ilişkin algılarına, tutumlarına, öğretmenlik deneyimlerine odaklanıldığı görülmektedir. Doktora tezleri incelendiğinde ise en çok tezin hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelik yapıldığı görülmektedir.

Ulaşılan tezlerde hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına odaklanan 93 yüksek lisans tezinin olduğu belirlenmiştir. Bu durum hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasının öğretim performansı aşamasından sonra yüksek lisans düzeyinde odaklanılan ikinci aşama olduğunu göstermektedir. Bu aşamaya yönelik ulaşılan doktora tezlerinin sayısı ise 19’dur ve bu düzeyde en fazla tezin yapıldığı aşamadır. Diğer bir ifadeyle doktora tezlerinde hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına diğer aşamalardan daha çok odaklanılmıştır.

Tezlerin dağılımlarında dikkat çekici diğer bir unsur öğretmen eğitime hazır olma ve öğretmenliğe hazır olma aşamalarına yönelik ulaşılan tezlerin çok sayıda olmamasıdır. Çizelge 1’de görüldüğü gibi ulaşılan tezler içerisinde öğretmen eğitime hazır olma aşamasına yönelik beş, öğretmenliğe hazır olma aşamasına yönelik üç yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Bu aşamalara yönelik doktora tezine ise ulaşılamamıştır. Bu durum İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime yönelik tez çalışmalarında öğretmen eğitime hazır olma ve öğretmenliğe hazır olma aşamalarına yönelik eğilimin yeterli düzeyde olmadığına bir göstergesi olarak ifade edilebilir.

Çizelge 1’de dikkat çeken diğer bir boyut ise üç tez dışında bütün tezlerin sadece bir aşamaya odaklı olarak gerçekleştirilmesidir. Casey (2005) öğretmen eğitimi araştırmaları modelinde bu aşamaları açıklarken aşamalar arası sürekliliğin önemini vurgulamış ve farklı aşamaları kapsayan boyutsal araştırmaların öğretmen eğitimi süreçlerine katkı yapmaları bakımından önemli olduklarını vurgulamıştır. Ulaşılan tezler arasında sadece üç tezde iki aşamaya odaklanılmış ve hem hizmet öncesi eğitim aşamasında bulunan öğretmen adaylarından hem de okullarda görev yapan öğretmenlerden veriler toplanmıştır. Böylece hizmet öncesi öğretmen eğitimi ve öğretim performansı aşamalarının ikisine de aynı çalışmada odaklanılmıştır.

Ancak bu çalışmalar kesitsel araştırmalar olarak desenlenmiş ve birbirinden bağımsız katılımcı gruplardan aynı anda veri toplanmıştır. Dolayısıyla bu çalışmalar Casey'nin vurguladığı öğretmen eğitiminde sürekliliğe odaklı ve farklı aşamaları içeren boylamsal araştırmalar içerisinde yer almamaktadırlar.

Türkiye'de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitimine hazır olma durumuna yönelik tezlerin türlerine, yıllar ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?

Araştırmanın ikinci sorusuna ilişkin olarak öğretmen eğitimine hazır olma durumuna odaklanan tezler araştırma modelleri ve türlerine göre sınıflandırılmıştır. Bu sürece ilişkin bulgular izelge 2'de sunulmuştur:

Çizelge 2
Öğretmen eğitimine hazır olma durumuna yönelik tezlerin araştırma modeli ve türlerine göre dağılımı

	YL	DR	Toplam
Betimsel	3	-	3
Deneysel	1	-	1
Belirtilmemiş	1	-	1
Toplam	5	-	5

Çizelge 2'de görüldüğü gibi, öğretmen eğitimine hazır olma aşamasına yönelik toplam beş tez bulunmaktadır. Bu tezlerin tamamını yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. Bu aşamaya yönelik doktora tezine ise ulaşılamamıştır. Ulaşılan beş yüksek lisans tezinin üçü betimsel, biri deneysel model kullanılarak gerçekleştirilmiş, bir tezde ise araştırma modeline ilişkin herhangi bir ifadeye rastlanmamıştır.

Bu aşamaya ilişkin genel olarak az sayıda tezin bulunması ve hiçbir doktora tezine ulaşılamamış olması tezlerde öğretmen eğitimine hazır olma durumuna yönelik bir eğilimin olmadığını göstermektedir. Öğretmen eğitiminin yürütüldüğü kurumların öğrenci seçimlerinde belirleyici rollerinin olmaması bu aşamaya yönelik araştırma eğilimlerini olumsuz yönde etkilemiş olabileceği düşünölmektedir.

Türkiye'de İngilizce Öğretmenliği alanında hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelik tezlerin türlerine yıllara ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?

Araştırmada üçüncü araştırma sorusu kapsamında hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelik tezler araştırma modelleri ve türlerine göre incelenmiştir. Bu incelemede tezlerin yazarları tarafından belirtilen araştırma deseni adları dikkate alınmıştır. Bu sürece ilişkin bulgular izelge 3'de sunulmuştur:

Çizelge 3
Hizmet öncesi öğretmen eğitimi sürecine yönelik tezlerin araştırma modeli ve türlere göre dağılımı

	YL	DR	Toplam
Deneysel/Yarı deneysel	13	9	22
Karma	17	4	21
Durum alışması	13	2	15
Betimsel	11	-	11
Tarama	9	1	10
İlişkisel	4	-	4
Eylem araştırması	3	-	3
Nicel	2	-	2
Kuram oluşturma	-	1	1
Nitel	1	-	1
Belirtilmemiş	20	2	22
Toplam	93	19	112

Çizelge 3'de görüldüğü gibi 93 yüksek lisans ve 19 doktora tezi olmak üzere toplam 112 tezde hizmet öncesi öğretmen eğitimine odaklanılmıştır. Öğretim performansı aşamasına odaklanılan tezlerden sonra en çok sayıda tez bu aşamaya yönelik gerçekleştirilmiştir.

Bulgularda dikkati çeken ilk boyut 20 yüksek lisans ve 2 doktora tezi olmak üzere toplam 20 tezde araştırma modeline ilişkin herhangi bir açıklamanın bulunmamasıdır. Bu durum araştırmacıların araştırma modelleri konusunda bilgilerinin eksikliğinin bir göstergesi olarak ifade edilebilir. Özellikle kapsamlı ve derinlemesine araştırmalar olması beklenen doktora tezleri arasında iki tezde araştırma modelinin ifade

edilmemiş olması dikkate alınması gereken bir bulgudur. Bu bulgu Karadağ (2010) tarafından da vurgulanmış ve araştırmalarda bir araştırma modeline yer verilmemesi araştırmaların nitelik düzeylerine ilişkin bir olumsuzluk olarak ifade edilmiştir.

Çizelge 3’de dikkat çeken diğer bir boyut ise hizmet öncesi öğretmen eğitime yönelik tezlerde en çok kullanılan araştırma modelinin deneysel/yarı deneysel modeller olduğudur. Bu bulgu hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasında katılımcılara ulaşmada ve veri toplamada kolay ulaşılabilirlik ve kontrol edilebilirlik boyutuyla ilişkili olabilir. Başka bir ifadeyle, araştırmacılar kolay ulaşılabilirlik ve kontrol edilebilirlik özelliğinden dolayı hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelerek deneysel/yarı deneysel modeller kullanmayı tercih etmiş olabilirler. Bu durum Yıldırım (2013) tarafından da ifade edilmiş ve Türkiye’deki öğretmen eğitimi araştırmalarının yetersizliğine ilişkin olarak bu alandaki araştırmaların öncelikle eğitim fakültelerindeki öğrencilere yönelik olduğu olumsuz bir durum olarak vurgulanmıştır.

Çizelge 3’teki bulguların ortaya koyduğu diğer bir boyut ise hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelik tezlerde tercih edilen modeller arasında nitel araştırmalarda kullanılan araştırma modellerinin daha az tercih edilmiş olmasıdır. Deneysel/yarı deneysel ve karma desen ulaşılan tezler arasında en fazla tercih edilen desenler olarak görülmektedir. Bununla birlikte nitel araştırmalarda kullanılabilen durum çalışması ve kuram oluşturma gibi desenlerin daha az tercih edildiği görülmektedir. Bu durum hizmet öncesi eğitim aşamasında gerçekleştirilen tezlerde, araştırmacıların deneysel/yarı deneysel ve karma desen kullanmayı daha çok tercih ettiklerinin ve eğilimlerinin bu yönde olduğunun bir göstergesi olarak belirtilebilir.

Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmenliğe hazır olma aşamasına yönelik tezlerin türlerine, yıllara ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?

Öğretmenliğe hazır olma durumuna ilişkin olarak belirlenmiş dördüncü araştırma sorusu kapsamında bu sürece odaklanılan tezler araştırma modelleri ve türlerine göre sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmaya ilişkin bulgular Çizelge 4’de sunulmuştur:

Çizelge 4

Öğretmenliğe hazır olma durumuna yönelik tezlerin araştırma modeli ve türlerine göre dağılımı

	YL	DR	Toplam
Durum çalışması	3	-	3
Toplam	3	-	3

Casey’nin (2005) öğretmen eğitimi araştırmaları modelinde hizmet öncesi öğretmen eğitimi süreci sonrasında öğretmenliğe hazır olma aşaması vurgulanmaktadır. Bu aşama öğrencilikten öğretmenliğe geçiş olarak ifade edilmekte ve öğretmenlerin ilk yıl deneyimlerini kapsamaktadır (Feiman-Nemser, 2001). Ulaşılan tezlerde öğretmenlerin ilk yıl deneyimlerine odaklanan tezler bu sınıflamaya dâhil edilmiştir. Çizelge 4’de görüldüğü gibi bu aşamaya yönelik toplam üç teze ulaşılmıştır. Bu tezlerin tamamı yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Erişilen tezlerde bu aşamaya yönelik herhangi bir doktora tezine ulaşılamamıştır. Bu aşamaya yönelik yüksek lisans tezlerinin tamamı durum çalışması olarak desenlenmiştir.

Çizelge 4’de görülen bulgulara ilişkin dikkat çekici boyut öğretmenlerin hazır olma durumu aşamasına yönelik bir doktora tezine ulaşılamamış olmasıdır. Öğretmenlerin ilk yıl deneyimlerine odaklanmanın, hem hizmet öncesi öğretmen eğitimi sürecine hem de yeni başlayan öğretmenlerin sonraki mesleki uygulamalarının etkililiğine yönelik katkısı bakımından önemli olduğu ifade edilmektedir (Black, 2003; Calderhead & Shorrock, 1997; Fantilli & McDougall, 2009; Kane & Francis, 2013; Loughran, Brown & Doecke, 2001; Wanzare, 2007; Sherff & Daria, 2010). Öğretmen eğitimi alanında önemli olduğu vurgulanan bu aşamaya yönelik herhangi bir doktora tezine ulaşılamamış olması bu boyuta yönelik araştırma eğilimindeki eksiklik olarak ifade edilebilir.

Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretim performansına yönelik tezlerin türlerine, yıllara ve araştırma modellerine göre dağılımları nasıldır?

Araştırmada beşinci araştırma sorusuna ilişkin olarak öğretim performansına yönelik tezler araştırma modelleri ve türlerine göre sınıflandırılmış ve Çizelge 5’de sunulmuştur:

Çizelge 5

Öğretim performansına yönelik tezlerin araştırma modeli ve türlerine göre dağılımı

	YL	DR	Toplam
Karma	38	4	42
Betimsel	32	-	32
Durum çalışması	28	3	31
Deneysel/Yarı deneysel	13	1	14
Tarama	12	-	12
Nicel	10	1	11
Nitel	10	1	11
Eylem araştırması	8	1	9
İlişkisel	5	1	6
İçerik analizi	2	-	2
Ölçek geliştirme	1	-	1
Keşfedici	1	-	1
Anlatı araştırması	1	-	1
Belirtilmemiş	45	2	47
Toplam	206	14	220

Çizelge 5’de görüldüğü gibi ulaşılan tezler arasında genel olarak en fazla sayıda tez öğretim performansına yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Ulaşılan tezler arasında 206 yüksek lisans ve 14 doktora tezi olmak üzere toplam 220 tezde öğretim performansı aşamasına odaklanılmıştır.

Çizelge 5’de dikkat çeken ilk boyut toplam 45 yüksek lisans ve 2 doktora tezi olmak üzere 47 tezde araştırma modeline ilişkin herhangi bir ifadenin bulunmamasıdır. Bu durum Karadağ’ın (2010) belirttiği araştırmaların nitelik düzeyindeki eksikliğini diğer bir göstergesi olarak ifade edilebilir.

Öğretim performansına yönelik tezlerde karma ve betimsel modellerin diğer araştırma modellerine göre daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Bu tezler incelendiğinde karma desen kullanılarak gerçekleştirilen tezlerin büyük bir kısmında veri toplama aracı olarak içerisinde açık uçlu soruların da bulunduğu anketlerin kullanıldığı görülmüştür. Betimsel model kullanılarak gerçekleştirilen tezlerin büyük bir kısmında ise veriler öğretmenlerden içerisinde açık uçlu soruların bulunmadığı anketler yoluyla toplanmıştır. Her iki model kullanılarak gerçekleştirilmiş tezlerde öğretmenlerin mesleğe ve farklı yeterliklerine ilişkin görüş, algı ve tutumlarına odaklanıldığı görülmektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin uygulama ve performanslarına doğrudan odaklanılmasına olanak sağlayacak nitel araştırma desenlerinin araştırmacılar tarafından çok fazla tercih edilmediği görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de İngilizce Öğretmenliği alanında öğretmen eğitime yönelik yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesine dayalı olarak 2010-2016 yılları arasındaki araştırma eğilimlerinin belirlenmesinin amaçlandığı araştırmanın bulguları bu alanda araştırmacıların belirtilen yıllar içerisinde öğretmen eğitimi sürecinin hangi aşamalarına odaklandıklarını göstermektedir. Genel olarak belirtilen yıllar arasında herhangi bir aşamaya odaklanma konusunda lisansüstü tezlerde düzenli bir artış ya da azalma görülmemektedir. Yüksek lisans tezlerinde en fazla odaklanılan aşamanın öğretim performansı olduğu, doktora tezlerinde ise hizmet öncesi öğretmen eğitime daha fazla odaklanıldığı belirlenmiştir. Bu yıllar arasında gerçekleştirilen lisansüstü tezlerde öğretmen eğitime hazır olma ve öğretmenliğe hazır olma durumuna ilişkin hiçbir doktora tezine ulaşılmamıştır. Yüksek lisans tezleri arasında ise bu aşamalara odaklanılan tezlerin diğer aşamalara göre daha az olduğu görülmektedir. Bu durum genel olarak öğretmen eğitime hazır olma ve öğretmenliğe hazır olma durumu aşamalarına yönelik bir araştırma eğiliminin diğer aşamalara göre düşük düzeyde olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın bulguları genel olarak incelendiğinde 65 yüksek lisans ve 4 doktora tezi olmak üzere toplam 69 lisansüstü tezde araştırma modeli belirtilmemiştir. Bu durum araştırmacıların araştırma yöntem bilgisi konusunda eksiklikleri olduğunun bir göstergesi olarak ifade edilebilir. Ayrıca bu durum tez çalışmalarının nitelik düzeylerini düşüren bir bulgu olarak yorumlanabilir.

Araştırma sonucu olarak belirtilebilecek diğer bir boyut incelenen tezlerde karma model kullanılarak gerçekleştirilen çalışmaların sadece nicel ya da sadece nitel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiş çalışmalara oranla daha fazla sayıda olmalarıdır. Bununla birlikte deneysel/yarı deneysel modellerin de araştırmacılar tarafından tercih edilen bir model olduğu görülmektedir. Özellikle hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına yönelik tezlerde deneysel/yarı-deneysel, karma ve betimsel modellerin büyük oranda kullanıldığı görülmektedir. Deneysel/yarı-deneysel model kullanılarak yapılmış tezlerin en fazla tercih edilen model olmasında araştırmacıların hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasında yer alan katılımcılara ulaşma kolaylıkları ifade edilebilir.

Araştırma bulgularının ortaya çıkardığı sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki hususlar dikkate alınabilir:

İngilizce Öğretmenliği alanına yönelik tez araştırmalarında öğretmen eğitime hazır olma ve öğretmenliğe hazır olma durumu aşamalarına yönelik çalışmalara daha fazla odaklanılabilir. Bu aşamalara yönelik araştırma eğiliminin artması belirtilen iki öğretmen eğitimi aşamasına ilişkin daha kapsamlı bilgilere ulaşılmasına olanak sağlayabilir.

İncelenen tezlerde birden fazla öğretmen eğitimi aşamasına odaklanan ve bu süreçler arasındaki ilişkileri boylamsal olarak ortaya koymayı amaçlayan herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Öğretmen eğitiminde sürekliliğin önemi dikkate alındığında, aşamalar arasındaki değişimlerin belirlenmesine olanak sağlayacak ve birden fazla öğretmen eğitimi aşamasına odaklanılan çalışmaların gerçekleştirilmesi bu aşamalar arasındaki değişimleri ortaya koymada yararlı olabilir.

İncelenen tezlerde toplam 69 tezde araştırma modeline ilişkin herhangi bir açıklamaya ulaşılamamıştır. Bu durum tezlerin nitelik düzeylerindeki bir eksiklik olarak düşünüldüğünde, gerçekleştirilecek tez çalışmalarında yöntem bölümlerinin oluşturulmasında daha özenli olunması tezlerin nitelik düzeylerini arttırması bakımından yararlı olabilir.

Hizmet öncesi öğretmen eğitimi aşamasına odaklanılan tezlerin araştırma modellerine ilişkin bulgular, bu aşamaya yönelik tezlerde nitel araştırma desenlerinin çok fazla tercih edilmediğini sonucunu ortaya çıkarmıştır. Öğretmen eğitimi sürecinin önemli bir aşaması olan hizmet öncesi öğretmen eğitimi dönemine yönelik nitel araştırmaların arttırılması bu döneme ilişkin detaylı bulgular elde edilmesine olanak sağlayabilir.

Öğretim performansı aşamasına yönelik tezlerde karma ve betimsel desen kullanılan tezlerin oranının yüksek olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda büyük oranda öğretmenlerin görüşleri, algıları ya da tutumlarına odaklanılmıştır. Bu aşamaya yönelik tez araştırmalarında öğretmenlerin doğrudan uygulamalarına odaklanılması ve bu şekilde öğretmenlik performanslarının derinlemesine incelenmesi öğretmen eğitim süreçlerine ilişkin yararlı bilgiler elde edilmesine olanak sağlayabilir. Bu nedenle bu aşamaya yönelik tez araştırmalarında nitel araştırma desenlerinin ve öğretmenlerin performanslarının gözlemler yoluyla daha derinlemesine incelenmesine yönelik araştırmaların arttırılması yararlı olabilir.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Black, M.V. (2003). *A study of first year teachers and their principals: perceptions of readiness among participants from traditional and non-traditional teacher preparation programs*. Unpublished doctoral dissertation, Fayetteville State University, U.S.A.
- Calderhead, J. & Shorrock, S.B. (1997). *Understanding teacher education*. New York: Routledge.
- Casey, C.E. (2005). *The relationships among teacher education admission criteria, practice teaching, and teacher candidate problems*. Unpublished doctoral dissertation. University of Toronto: Canada.
- Chang, Y. H., Chang, C.Y. & Tseng, Y.H. (2010). Trends of science education research: an automatic content analysis, *Journal of Education and Technology*, 19(4), 315-331. Doi: 10.1007/s10956-009-9202-2.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). New York: Routledge.
- Çoşkun, İ., Dündar, Ş. ve Parlak, C. (2014). Türkiye’de özel eğitim alanında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (2008-2013). *Ege Eğitim Dergisi*, 15(2), 375-396. Doi: 10.12984/eed.49993.
- Ergün, M., Receptoğlu, E., Küçük, Z. A., ve Oğuz, K. (2014). Türkiye’deki üniversitelerde eğitim denetimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(1), 25-40.

- Fantilli, R.D. & McDougall, D.E. (2009). A study of novice teachers: Challenges and supports in the first years. *Teaching and Teacher Education*, 25, 814-825. Doi:10.1016/j.tate.2009.02.021.
- Fazlıoğulları, O. ve Kurul, N. (2012). Türkiye'deki Eğitim Bilimleri Doktora Tezlerinin Özellikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 43-75.
- Feiman-Nemser, S. (2001). From preparation to practice: designing a continuum to strengthen and sustain teaching, *Teachers College Record*, 103(6), 1013-1055.
- Gömleksiz, M. N. ve Bozpolat, E. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanındaki lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(7), 457-472. Doi: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1769>.
- Ingvanson, A., Beavis, A. & Kleinhenz, E. (2007). Factors affecting the impact of teacher education programmes on teacher preparedness: implications for accreditation policy, *European Journal of Teacher Education*, 30:4, 351-381. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/02619760701664151>.
- Kane, G.R. & Francis, A. (2013). Preparing teachers for professional learning: is there a future for teacher education in new teacher induction? *Teacher Development*, 17(3), 362-379. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13664530.2013.813763>
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin incelenmesi, *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87.
- Karadağ, E. (2010). Eğitim bilimleri doktora tezlerinde kullanılan araştırma modelleri: Nitelik düzeyleri ve analitik hata tipleri, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(1), 49-71.
- Özay Köse, E., Gül, Ş. ve Konu, M. (2014). Türkiye'de sosyal bilimler veri tabanında taranan biyoloji eğitimi araştırmalarının incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 265-276. Doi: <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.83>.
- Lee, M.H., Wu, Y.T. & Tsai, C.C. (2009). Research trends in science education from 2003 to 2007: a content analysis of publications in selected journals, *International Journal of Science Education*, 31(15), 1999-2020. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/09500690802314876>.
- Loughran, J., Brown, J. & Doekce, B. (2010). Continuities and discontinuities: the transition from pre-service to first year teaching, *Teachers and Teaching: theory and practice*, 7(1), 7-23. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13540600125107>.
- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136. Doi: <http://dx.doi.org/10.19126/suje.76547>.
- Sherff, L. & Daria, M. (2010). *Stories from novice teachers: This is induction?* University Press of America: A.B.D.
- Şahin, E. Y., Kana, F. ve Varışoğlu, B. (2013). Türkçe eğitimi bölümlerinde yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *Journal of Human Sciences*, 10(2), 356-378.
- Telli, E. ve Yurdugül, H. (2012). 2009-2011 yılları arasında eğitim bilimleri araştırmalarında kullanılan örnekleme yöntemleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel sayı 2*, 183-189.
- Tsai, C.C. & Wen, L.M.C. (2005). Research and trends in science education from 1998 to 2002: a content analysis of publications in selected journals, *International Journal of Science Education*, 27, 3-14. Doi: <http://dx.doi.org/10.1080/0950069042000243727>
- Uysal, Ş. (2013). Türkiye'de eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi alanındaki doktora tezlerinin incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi: Eskişehir.
- Wanzare, Z.O. (2007). The transition process: The early years of being a teacher. T. Townsend ve R. Bates (Ed.). *Handbook of teacher education: Globalization, standards and professionalism in times of change*, Netherlands: Springer.
- Yıldırım, A. (2013). Türkiye'de öğretmen eğitimi araştırmaları: yönelimler, sorunlar ve öncelikli alanlar, *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 175-191.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Ankara: Seçkin Yayıncılık*.

İletişim/Correspondence

Okt. Onur ERGÜNAY
oergunay@gmail.com

Prof. Dr. Oktay Cem Adıgüzel
ocadiguzel@gmail.com